

Ísrael ørkymlar Avstralia

Avstralska uttanríkisráðið hevur sent boð eftir ísraelska sendiharranum og biðið hann greiða frá, hví triggir av teimum ísraelsku agentunum, sum myrdu ein Hamas-leiðara í Dubai, ferðaðust við falsaðum avstralskum passum. Avstralski forsætisráðharrin, Kevin Rudd (myndin), sigur málið vera sera álvarssamt, og at stjórnin kann ikki lata tað fara aftur við borðinum. Ísrael vil hvørki vátta ella avsanna, at tað vóru agentar hjá fregnartænastuni Mossad, sum myrdu Hamas-leiðaran Mahmoud al Mabhoult á einum hotelli í Dubai í síðsta mánaði.

Nógv børn doyggja

Ein nýggj frágreiðing hjá ST kemur til ta niðurstøðu, at børnini í Aghhanistan rinda tann hægsta prísir fyri at verða fødd í einum landi, sum níggunða árið á rað er herjað av kriggi. Í fjør mistu 346 børn lívið í samanbrestum millum NATO-deildirnar og afghanska stjórnarherin øðrumegin og Taliban hinumegin, og helmingurin doyði av bumbum og kúllum frá NATO-deildunum. Av teimum doyðu 131 í loftálopum hjá NATO-flogførum. ST-frágreiðingin gevur Taliban skyldina av, at 128 afghansk børn doyðu í i fjør.

Nýtt KT-kervi lættir um stýring

Føroya Banki kunngjordi í morgun ársúrslitið fyri 2009, sum vísti eitt avlop á 135 milliónir krónur. Tað er eitt sindur lægri enn boðað var frá í januar í fjør, men forstjórin, Janus Petersen, er kortini væl nøgdur við úrslitið

ÁRSROKNSKAPUR

Leo Poulsen
leo@sosialurin.fo

- Vit hava stórt sæð hildið tað, vit lovaðu við ársbyrjan 2009. Tá søgdu vit, at vit ynkstu eitt úrslit, sum lá oman fyri 165 milliónir undan útreiðslum til donsku bankapakkarnar og kurs-reguleringar. Úrslitið endaði so ikki á 165 milliónum, men á 156.

Tað sigur Janus Petersen sum svar upp á spurningin, hví endaliga úrslitið gjørdist 135 milliónir krónur í avlopi, og ikki fær framman undan fráboðaðu 150 til 190 milliónir.

Ein stóur partur av fram-løguni hjá forstjóranum í Føroya Banka á tíðindafundinum í morgun snúði seg sum vera man um keypið av 12 deildum hjá danska Sparbank.

Deildirnar eru fyri tað fyrsta spjaddar í Danmark, men triggjar deildir eru eisini uppi í Grønlandi. Men Janus Petersen roknar kortini ikki við, at tað verður trupult at stýra einum so spjaddum virkseminum.

- Tað kann tykjast sum eitt stórt óki, men tað, sum vit halda er ógvuliga positivt við hesum keypinum er, at tað passar væl inn í okkara vakstrarstrategi. Tað hevur verið okkara mál at gerast ein fíggarligur veitari í hesum økinum, sigur Janus Petersen.

Hann vísir á, at talan er um grannalond hjá okkum. Danmark, Ísland og Grønland eru tey londini, sum vit hava mest samskipti við yvirhøvur.

- So hetta hevur verið

Janus Petersen, forstjóri í Føroya Banka, greiðir frá ársúrslitinum hjá bankanum fyri 2009

Mynd: Jens Kristian Vang

okkara mál heilt frá tí vit lögdu strategi í 2005, at gerast ein fíggarligur veitari – tað vil siga banki og trygging – í hesum londum, sigur Janus Petersen.

Hetta hevur so eydnast nú, og tað eru stjóri og leiðsla væl nøgd við.

Moody's umhugsar

- Tá tú spyr, um tað verður trupult at stýra einum so spjaddum virkseminum, so rokna vit ikki við tí. Tað, ið talan her er um, er okkara kjarnavirksemi. Talan er um tað sama, vit gera í Føroyum. Og her er talan um deildir á nøkurlunda somu stødd, sum vit hava í Føroyum, og tær koma at stýra sær sjálvum til gerandis. Vit koma so at stýra yvirorðnaða virkseminum her úr Havn, sigur Janus Petersen.

Hann vísir á, at Føroya Banki í lötuni er í holt við at skifta sítt KT kervi frá Elektron til SDC og tað

merkir, at at allar deildirnar, bæði tær í Føroyum, og tær í Danmark og Grønlandi, fara at koyra á sama kervi.

Eitt annað, sum keypið av 12 av deildunum hjá Sparbank hevur ávirkað, er ratingfyrirtekuna Moody's. Teir hava nevniliga boðað frá, at teir í lötuni umhuga, um teir skulu niðurgrada ratingina hjá Føroya Banka. Orsøkin er, at Føroya Banki við keypinum hevur átekið sær ein stóran útlánsvæða á danska marknaðinum, sum Moody's metir sum rættiliga ótryggan.

- Ja, tað er rætt, at Moody's í lötuni hevur valt at taka eitt tíðarskeið har teir umhuga, um keypið skal hava nakra ávirkan á okkara rating. Orsøkin er vælsaktans hon, at tá vit hava gjørt iløgur í hesar deildirnar, so er okkara kapitalstyrki ikki heilt tann sama, sum hon var framman undan. Tá árið í fjør endaði, høvdu vit ein solvens á

26%, sum er triggjar og eina hálva ferð tað kravda, nú er hann nakað minni, eini 15%. Tað er framvegis tvífalt tað kravda, men tað er vælsaktans hendan støðan, Moody's vil hyggja at, sigur Janus Petersen.

Bakkafrost seljast

Forstjórin í Føroya Banka kunngjordi á tíðindafundinum í morgun, at bankin fyrrireikar söluna at sínum parti av Bakkafrost, og at hendan sölun skal fremjast fyrra hálvár í ár. Men hóast tíðirnar ikki enn eru tær bestu fíggarliga, metir forstjórin ikki, at bankin eigur at bíða við hesi söluni til tíðirnar gerast betri og bankin harvið kann fáa meira fyri tann triðingin av Bakkafrost, sum bankin eigur.

- Nú eru vit ikki einasti eigarin av Bakkafrost. Vit eiga sjálvandi okkara lut í fyrirtekuni, og okkara hugsan er, at skapa eitt føroyskt

alisamtak, sum kann kappast við stóru alifyrirtekurnar uttanlands, og skal tað kunna henda, má felagið hava atgongd til stóra kapitalmarknaðin uttanlands, sigur Janus Petersen.

Hann metir tí, at hóast vit enn eru í einari fíggar-kreppu, so er tíðin ikki illa vald at selja bankans part í Bakkafrost og at skráseta fyrirtekuna á børsinum.

- Vit eru jú annar av ráðgevnunum, sum arbeiðir við at skráseta Bakkafrost á børsinum í Oslo – hin er Nordea – og vit meta, at tíðirnar eru so mikið góðar fyri alivinnuna her í Norðurlondum í lötuni, millum annað av tí, at prísirnir eru so ómetaliga høgir, og av tí, at tað gongur illa í hond hjá alivinnuni aðrastaðni í heiminum, at hetta er júst rætta tíðin, at børskráseta Bakkafrost, sigur Janus Petersen.

Hann vísir á, at úrslitið hjá Bakkafrost í ár talar fyri seg.

- Úrslitið er tað besta hjá Bakkafrost yvirhøvur nakrantíð, sum nakað føroyskt alifelag hevur havt. Úrslitini hjá alifeløgum í Norðurlondum eru í hæddini og tað ger eisini, at áhugin fyri alifeløgum á børsmarknaðinum eru í topp, hóast vit hava eina fíggar-kreppu, sigur Janus Petersen.

Varlig meting

Tá forstjórin fyri Føroya Banka skal meta um úrslitið fyri árið í ár, verður ikki skotið hægri enn gjørt var fyri árið í fjør, hóast bankin hevur økt um virkseminum við 12 nýggjum deildum.

- Vit hava altíð sett eina æru í ikki at lova meira enn vit kunnu halda, og higartil hava vit verið varnir og gjørt forsøgnir, sum stórt sæð hava hildið. Og tað vilja vit helst eisini megna fyri 2010, sigur Janus Petersen.

Hann sigur, at tað er neyðugt at vera realistiskur.

- 2010 verður eitt ár við nógvum útreiðslum fyri Føroya Banka. Vit koma at gera stórar iløgur í KT-skipanina, harímillum iløgur til kervið til tær nýggju deildirnar, vit hava keypt. Hartil gjalda vit framhaldandi ein stóran prís fyri bankapakkarnar, so talan verður um stórar útreiðslur í ár, sigur Janus Petersen.

Talan verður um størri útreiðslur enn tað verða eftir 2010.

- Men tá tað er sagt vil eg eisini siga, at 150 til 190 milliónir krónur í avlopi eisini er eitt gott úrslit, so kunnu vit náa tað, fari eg at verða sera væl nøgdur. Men tað er heldur eingin loyna, at eg vænti 2011 og 2012 fara at geva munandi betri úrslit, sigur Janus Petersen, forstjóri í Føroya Banka.